

ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA DIJAKE 2016

Erika Semen

Sektor za raziskave in razvoj, Državni izpitni center

UVOD	2
1. del: Primerjava vzorca s populacijo	2
1 Vrsta šole	3
2 Spol dijakov	3
3 Tuji jeziki in izbirni predmeti	4
4 Ocena v 4. letniku, ocena na splošni maturi in raven opravljanja splošne mature ...	6
2. del: Mnenja dijakov o splošni maturi	8
5 Pripravljenost na maturitetne predmete	9
6 Ustreznost maturitetne ocene	12
7 Zahtevnost posameznih delov izpitov pri splošni maturi	13
8 Primerjava meril ocenjevanja na splošni maturi in v srednji šoli	15
9 Zahtevnost notranjega dela izpita pri splošni maturi	16
10 Kriteriji ocenjevanja za notranji del izpita	17
11 Primerjava znanja pri notranjem in zunanjem delu izpita	19
12 Izbirne naloge pri pisnem delu izpita	20
13 Izvedba splošne mature	26
14 Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi	27
15 Dejavnosti pri pripravi na splošno maturo	32
16 Instrukcije	33
SKLEP	36

Jezikovni pregled: Tanja Svenšek

UVOD

Anketni vprašalnik za dijake so izpolnjevali dijaki tistih izobraževalnih ustanov, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2016 izvajale splošno maturo. Z vprašalnikom smo pri dijakih poizvedovali po njihovem mnenju o splošni maturi: o pripravah na splošno maturo, o njihovi pripravljenosti na maturitetne predmete, o ustreznosti maturitetne ocene, o zahtevnosti posameznih delov izpitov pri maturitetnih predmetih, o merilih ocenjevanja na splošni maturi v primerjavi z merili ocenjevanja v srednji šoli, o kriterijih ocenjevanja za notranji del izpita, o izbirnih nalogah pri pisnem delu izpita, o težavah in nejasnostih pri izvedbi splošne mature, o dejavnikih, ki so vplivali na njihovo odločitev za izbirne predmete. Dijaki so lahko zapisali tudi svoje predloge za izboljšavo splošne mature, ki bodo v pomoč pri njeni pripravi v prihodnje.

Vprašalnik smo v elektronski obliki na dan razdelitve maturitetnih spričeval, 11. julija 2016, objavili na spletni strani Rica; dijaki so ga izpolnjevali prostovoljno. Anketiranje smo končali 11. avgusta 2016.

Analiza vprašalnika za dijake je razdeljena na dva dela; v **prvem delu** ugotavljamo primerljivost vzorca anketiranih dijakov s populacijo dijakov, ki se je na spomladanskem izpitnem roku v celoti udeležila splošne mature. V **drugem delu** so predstavljena mnenja dijakov o splošni maturi. Analiza vprašalnika za dijake je prikazana po vrstnem redu vprašanj iz vprašalnika. Številki poglavja, ki označuje sklop iz vprašalnika, sledijo vprašanja ali trditve iz vprašalnika, analize pa so prikazane v razpredelnični ali grafični obliki.

Primerjava vzorca s populacijo

Anketa za dijake, ki se udeležujejo splošne mature v spomladanskem izpitnem roku, se izvaja že enajsto leto. Vprašalnik za dijake je v letu 2016 izpolnilo 638 dijakov, to je 10,1 % tistih, ki so v celoti opravljali splošno maturo 2016 v spomladanskem izpitnem roku (6306 dijakov). V letu 2015 je anketo izpolnilo 11,0 % dijakov, v letu 2014 12,1 %, v letu 2013 13,8 %, v letu 2012 18,6 %, v letu 2011 17,0 %, v letu 2010 15,0 %. Ugotavljamo, da je v letu 2016 delež v anketi sodelujočih dijakov manjši kakor v preteklih letih. Sklepanja na osnovi tako majhnega deleža odgovorov so lahko pristranska, če vzorec ni primerljiv s populacijo, ki se je v celoti udeležila spomladanskega izpitnega roka splošne mature. Zato najprej pogledamo, ali so dijaki, ki so izpolnili anketo (tj. vzorec), primerljivi s populacijo dijakov.

Podobnost vzorca s populacijo ugotavljamo po štirih parametrih:

- a) vrsta šole (gimnazija, strokovna gimnazija),
- b) spol (moški, ženske),
- c) opravljeni izpiti iz posameznih tujih jezikov in izbirnih predmetov 1 in 2,
- d) povprečne ocene po predmetih na spomladanskem izpitnem roku splošne mature 2016 in v 4. letniku ter raven opravljanja splošne mature.

Zanima nas torej, ali so v vzorcu in v populaciji:

- a) primerljivi deleži dijakov z gimnazij in strokovnih gimnazij,
- b) primerljivi deleži moških in žensk,
- c) primerljivi deleži opravljenih izpitov iz posameznih tujih jezikov in izbirnih predmetov,
- d) primerljive povprečne ocene po predmetih na spomladanskem izpitnem roku splošne mature 2016 in v 4. letniku ter primerljiv delež dijakov na osnovni ravni (OR) in višji ravni (VR) opravljanja splošne mature.

1 Vrsta šole

V vzorcu je glede na populacijo večji delež dijakov z gimnazij in manjši delež dijakov s strokovnih gimnazij (**preglednica 1**).

Preglednica 1: Vrsta šole

Izobraževalni program	Anketa 2016		Splošna matura 2016	
Gimnazija	582	(91,2 %) ↑	5242	(83,1 %)
Strokovna gimnazija	56	(8,8 %) ↓	1064	(16,9 %)
Skupaj	638		6306	

2 Spol dijakov

V vzorcu je glede na populacijo večji delež žensk in manjši delež moških (**preglednica 2**).

Preglednica 2: Spol dijakov

Spol	Anketa 2016		Splošna matura 2016	
Moški	204	(32,0 %) ↓	2532	(40,2 %)
Ženske	434	(68,0 %) ↑	3774	(59,8 %)
Skupaj	638		6306	

3 Tuji jeziki in izbirni predmeti

Primerljivost vzorca dijakov, ki so odgovorili na anketo, s populacijo dijakov na spomladanski maturi ugotavljamo tudi po deležu dijakov pri tujih jezikih in pri izbirnih predmetih 1 in 2 (preglednici 3.1 in 3.2).

Preglednica 3.1: Tuji jeziki

Tuji jeziki	Anketa 2016		Splošna matura 2016	
22 Italijanščina	5	(0,8 %) ↓	51	(0,8 %)
24 Angleščina	591	(92,6 %) ↓	5892	(93,4 %)
25 Nemščina	29	(4,5 %) ↑	277	(4,4 %)
26 Francoščina	1	(0,2 %) ↑	6	(0,1 %)
28 Španščina	11	(1,7 %) ↑	63	(1,0 %)
29 Ruščina	1	(0,2 %) ↓	17	(0,3 %)
Skupaj	638		6306	

Tuji jeziki

V vzorcu je glede na populacijo nekoliko manjši delež dijakov z angleščino in nekoliko višji s španščino. Pri drugih tujih jezikih so deleži dijakov v vzorcu primerljivi s populacijo, to pomeni, da je odstopanje manjše od 0,5 odstotne točke.

Preglednica 3.2: Izbirni predmeti

Izbirni predmeti 1 in 2	Anketa 2016		Splošna matura 2016	
19 Slov. v Prekmurju	0	(0,0 %)	1	(0,0 %)
20 Slov. v Slovenski Istri	0	(0,0 %)	4	(0,0 %)
22 Italijanščina	4	(0,3 %) ↓	68	(0,5 %)
23 Madžarščina	0	(0,0 %)	3	(0,0 %)
24 Angleščina	10	(0,8 %) ↑	82	(0,7 %)
25 Nemščina	51	(4,0 %) ↓	540	(4,3 %)
26 Francoščina	15	(1,2 %) ↑	129	(1,0 %)
27 Latinščina	14	(1,1 %) ↑	51	(0,4 %)
28 Španščina	26	(2,0 %) ↓	270	(2,1 %)
29 Ruščina	3	(0,2 %)	29	(0,2 %)
30 Grščina	0	(0,0 %)	0	(0,0 %)
41 Fizika	152	(11,9 %) ↑	1222	(9,7 %)
42 Biologija	149	(11,7 %) ↑	1114	(8,8 %)
43 Kemija	227	(17,8 %) ↑	1641	(13,0 %)
44 Biotehnologija	10	(0,8 %)	98	(0,8 %)
45 Informatika	38	(3,0 %) ↑	315	(2,5 %)
50 Geografija	166	(13,0 %) ↓	2110	(16,7 %)
51 Zgodovina	81	(6,3 %) ↓	1117	(8,9 %)
52 Sociologija	71	(5,6 %) ↓	995	(7,9 %)
53 Filozofija	18	(1,4 %) ↑	169	(1,3 %)
54 Psihologija	157	(12,3 %) ↓	1575	(12,5 %)
55 Likovna teorija	5	(0,4 %) ↓	61	(0,5 %)
56 Umetnostna zgodovina	30	(2,4 %) ↓	309	(2,5 %)
57 Glasba	8	(0,6 %) ↓	108	(0,9 %)
63 Sodobni ples	1	(0,1 %)	13	(0,1 %)
64 Drama	6	(0,5 %) ↑	47	(0,4 %)
70 Ekonomija	18	(1,4 %) ↓	309	(2,5 %)
74 Mehanika	4	(0,3 %) ↓	75	(0,6 %)
77 Elektrotehnika	7	(0,5 %) ↓	85	(0,7 %)
78 Računalništvo	5	(0,4 %) ↓	66	(0,5 %)
80 Materiali	0	(0,0 %)	6	(0,0 %)
Skupaj	1276		12612	

Izbirna predmeta 1 in 2

V vzorcu je glede na populacijo nekoliko manjši delež dijakov pri družboslovno-humanističnih predmetih (geografija, zgodovina, sociologija in ekonomija) in nekoliko večji delež dijakov pri latinščini, naravoslovnih predmetih (fizika, biologija, kemija) in informatiki. Pri drugih izbirnih predmetih so deleži dijakov v vzorcu primerljivi s populacijo, to pomeni, da je odstopanje manjše od 0,5 odstotne točke.

4 Ocena v 4. letniku, ocena na splošni maturi in raven opravljanja splošne mature

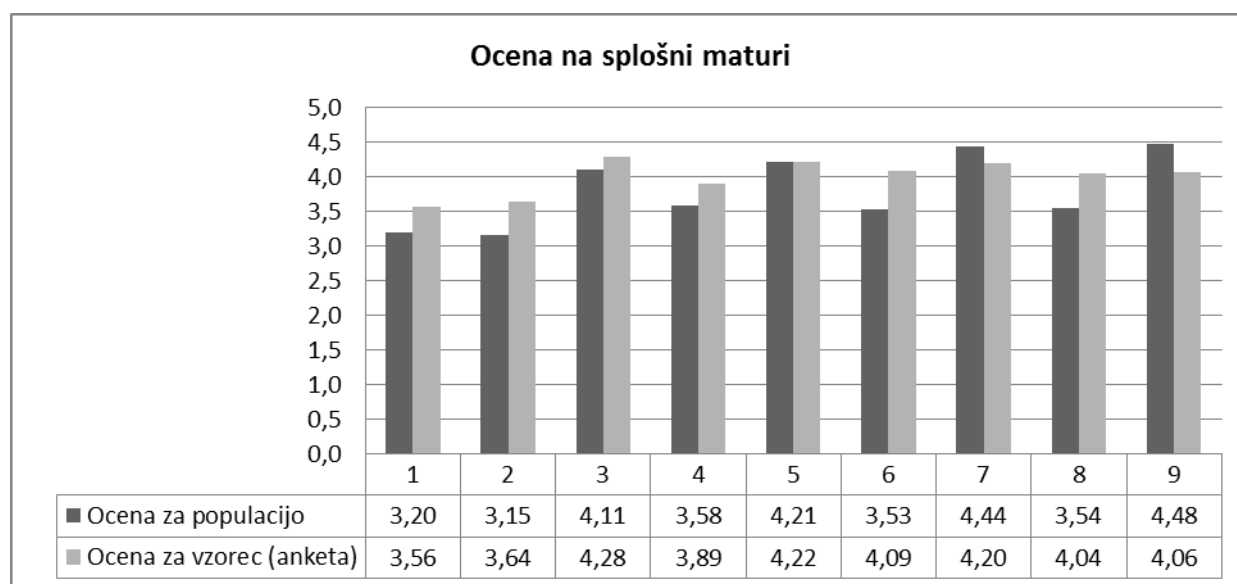
Anketni vprašalnik je po deležu izpolnilo več tistih dijakov, ki so opravljali splošno maturo na višji ravni (VR), in manj tistih, ki so opravljali splošno maturo na osnovni ravni (OR) (preglednica 4.1).

Preglednica 4.1: Število in delež anketiranih dijakov in udeleženi dijakov na spomladanski splošni maturi glede na raven opravljanja splošne mature

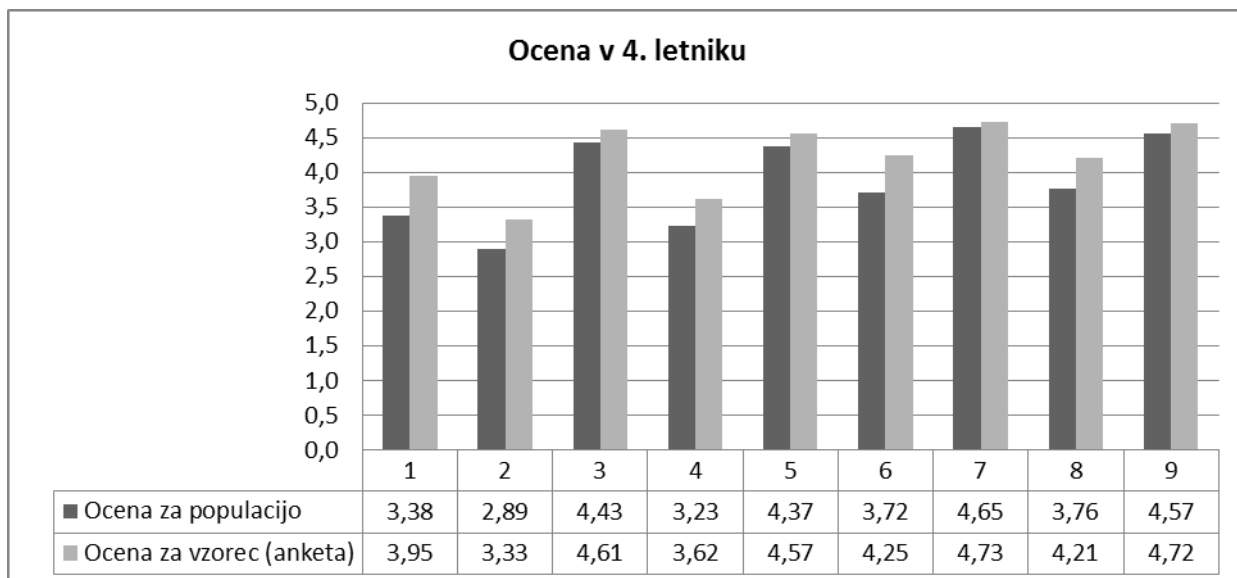
Matematika	Anketa 2016			Splošna matura 2016	
Osnovna raven	390	(66,1 %)	↓	4840	(76,8 %)
Višja raven	248	(38,9 %)	↑	1466	(23,2 %)
Tuji jezik	Anketa 2016			Splošna matura 2016	
Osnovna raven	377	(59,1 %)	↓	4219	(66,9 %)
Višja raven	261	(40,9 %)	↑	2087	(33,1 %)
Izbirni predmet 1	Anketa 2016			Splošna matura 2016	
Osnovna raven	608	(95,3 %)	↓	6118	(97,0 %)
Višja raven	30	(4,7 %)	↑	188	(3,0 %)
Izbirni predmet 2	Anketa 2016			Splošna matura 2016	
Osnovna raven	620	(97,2 %)	↓	6246	(99,0 %)
Višja raven	18	(2,8 %)	↑	60	(1,0 %)

Vzorec dijakov z izpolnjenim anketnim vprašalnikom je po ocenah na splošni maturi in po ocenah v 4. letniku boljši kakor populacija, ki se je udeležila spomladanske splošne mature (sliki 4.2 in 4.3), razen pri izbirnih predmetih 1 in 2 na VR na splošni maturi.

Slika 4.2: Primerjava povprečnih ocen na splošni maturi za populacijo in za anketirani vzorec

Slika 4.3: Primerjava povprečnih ocen v 4. letniku za populacijo in za anketirani vzorec

Legenda

- 1: Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet
- 2: Matematika OR
- 3: Matematika VR
- 4: Tuji jezik OR
- 5: Tuji jezik VR
- 6: Izbirni predmet 1 OR
- 7: Izbirni predmet 1 VR
- 8: Izbirni predmet 2 OR
- 9: Izbirni predmet 2 VR

Mnenja dijakov o splošni maturi

Mnenja dijakov o splošni maturi so zbrana v dvanajstih vsebinskih sklopih:

- pripravljenost na posamezne maturitetne predmete in vzroki za nepripravljenost;
- ustreznost maturitetne ocene;
- zahtevnost posameznih delov izpitov pri splošni maturi (pisni, ustni in praktični del);
- primerjava meril ocenjevanja na splošni maturi in v srednji šoli;
- zahtevnost notranjega dela izpita pri splošni maturi (ustni in praktični del);
- kriteriji ocenjevanja za notranji del izpita (ustni in praktični del);
- primerjava znanja pri notranjem in zunanjem delu izpita;
- izbirne naloge pri pisnem delu izpita;
- izvedba splošne mature (čas pisanja, prostor, odnos nadzornih učiteljev, navodila za potek izpita);
- dejavniki, ki vplivajo na odločitev za izbirne predmete pri splošni maturi;
- dejavnosti, ki so jih učitelji izvajali pri pripravah na splošno maturo;
- inštrukcije kot priprava na splošno maturo.

5 Pripravljenost na maturitetne predmete

Kako ocenjujete svojo pripravljenost pri posameznih maturitetnih predmetih?

- Bil sem zelo dobro pripravljen.
- Bil sem primerno pripravljen.
- Nisem bil dovolj pripravljen.

Maturitetni predmeti

- 5.1 Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet
- 5.2 Matematika
- 5.3 Tuji jezik
- 5.4 Izbirni predmet 1
- 5.5 Izbirni predmet 2

Če ste izbrali Nisem bil dovolj pripravljen, izberite, zakaj.

- a) Lenoba.
- b) Natrpan urnik izpitov.
- c) Ne maram tega predmeta.
- č) Ni omejitve vpisa.
- d) Osebni problemi.
- e) Premalo časa.
- f) Preveč snovi.
- g) Pretežka snov.
- h) Nisem se učil.
- i) Slab profesor.
- j) Zdravstvene težave.

Drugi razlogi, da nisem bil dovolj pripravljen.

Pri vprašanju **Kako ocenjujete svojo pripravljenost pri posameznih maturitetnih predmetih?** so dijaki izbirali med tremi možnostmi: *Bil sem zelo dobro pripravljen*, *Bil sem primerno pripravljen* in *Nisem bil dovolj pripravljen*. Pri vseh predmetih so dijaki najpogosteje izbrali odgovor *Bil sem primerno pripravljen*, drugi najpogostejši odgovor je bil *Bil sem zelo dobro pripravljen*, najmanj pogost odgovor pa je bil *Nisem bil dovolj pripravljen* (**preglednica 5.1**). Izjemi sta izbirni predmet 1 in slovenščina. Pri izbirnem predmetu 1 je bil najpogostejši odgovor *Bil sem zelo dobro pripravljen* in drugi najpogostejši *Bil sem primerno pripravljen*. Pri slovenščini je bil drugi najpogostejši odgovor *Nisem bil dovolj pripravljen*, najmanj pogost odgovor pa *Bil sem zelo dobro pripravljen*.

Preglednica 5.1: *Kako ocenjujete svojo pripravljenost pri posameznih maturitetnih predmetih?*

	Bil sem zelo dobro pripravljen.		Bil sem primerno pripravljen.		Nisem bil dovolj pripravljen.	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	133	20,8 %	358	56,1 %	147	23,0 %
Matematika	246	38,6 %	284	44,5 %	108	16,9 %
Tuji jezik	239	37,5 %	337	52,8 %	62	9,7 %
Izbirni predmet 1	298	46,7 %	246	38,6 %	94	14,7 %
Izbirni predmet 2	266	41,7 %	268	42,0 %	104	16,3 %

Če so dijaki na vprašanje *Kako ocenjujete svojo pripravljenost pri posameznih maturitetnih predmetih?* odgovorili z *Nisem bil dovolj pripravljen*, so v nadaljevanju izbrali, zakaj niso bili dovolj pripravljeni (**preglednica 5.2**).

V **preglednici 5.2** so s sivo označene najpogostejše izbire (nad 15 %) pri posameznih predmetih:

- slovenščina (*slab profesor, preveč snovi*),
- matematika (*premalo časa, natrpan urnik izpitov*),
- tuji jezik (*slab profesor, ne maram tega predmeta, nisem se učil*),
- izbirni predmet 1 (*premalo časa, nisem se učil, slab profesor*),
- izbirni predmet 2 (*preveč snovi, slab profesor, nisem se učil*),

V vprašalnik so lahko dijaki zapisali tudi svoje razloge za nepripravljenost (razloge je zapisalo 66 dijakov od 638 oziroma 10,3 % vseh, ki so izpolnjevali anketo). Večinoma so navajali razloge, ki so jim bili pri izpolnjevanju že ponujeni.

Preglednica 5.2: Zakaj niste bili dovolj pripravljeni?

	SLOVENŠČINA		MATEMATIKA		TUJI JEZIK	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
a) Lenoba.	18	12,2 %	13	12,0 %	7	11,3 %
b) Natrpan urnik izpitov.	8	5,4 %	22	20,4 %	2	3,2 %
c) Ne maram tega predmeta.	20	13,6 %	6	5,6 %	11	17,7 %
č) Ni omejitve vpisa.	4	2,7 %	0	0,0 %	1	1,6 %
d) Osebni problemi.	1	0,7 %	2	1,9 %	2	3,2 %
e) Premalo časa.	10	6,8 %	23	21,3 %	1	1,6 %
f) Pretežka snov.	7	4,8 %	9	8,3 %	1	1,6 %
g) Preveč snovi.	22	15,0 %	10	9,3 %	0	0,0 %
h) Nisem se učil.	21	14,3 %	16	14,8 %	10	16,1 %
i) Slab profesor.	31	21,1 %	2	1,9 %	25	40,3 %
j) Zdravstvene težave.	4	2,7 %	1	0,9 %	0	0,0 %
k) Brez odgovora	1	0,7 %	4	3,7 %	2	3,2 %
SKUPAJ	147		108		62	
	IZBIRNI PREDMET		IZBIRNI PREDMET 2			
	Število	Delež	Število	Delež		
a) Lenoba.	14	14,9 %	12	11,5 %		
b) Natrpan urnik izpitov.	10	10,6 %	14	13,5 %		
c) Ne maram tega predmeta.	0	0,0 %	3	2,9 %		
č) Ni omejitve vpisa.	1	1,1 %	1	1,0 %		
d) Osebni problemi	1	1,1 %	1	1,0 %		
e) Premalo časa.	21	22,3 %	13	12,5 %		
f) Pretežka snov.	1	1,1 %	2	1,9 %		
g) Preveč snovi.	11	11,7 %	19	18,3 %		
h) Nisem se učil.	16	17,0 %	17	16,3 %		
i) Slab profesor.	15	16,0 %	18	17,3 %		
j) Zdravstvene težave.	1	1,1 %	1	1,0 %		
k) Brez odgovora	3	3,2 %	3	2,9 %		
SKUPAJ	94		104			

6 Ustreznost maturitetne ocene

Ali menite, da dobljena ocena pri splošni maturi ustreza vašemu znanju?

- Ocena je nižja.
- Ocena ustreza.
- Ocena je višja.

Maturitetni predmeti

- 6.1 Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet
- 6.2 Matematika
- 6.3 Tuji jezik
- 6.4 Izbirni predmet 1
- 6.5 Izbirni predmet 2

Z vprašanjem **Ali menite, da dobljena ocena pri splošni maturi ustreza vašemu znanju?** smo dijake spraševali po ustreznosti maturitetne ocene. Izbirali so lahko med tremi možnostmi: *Ocena je nižja*, *Ocena ustreza* in *Ocena je višja* in z več kakor 55 % so pri vseh maturitetnih predmetih izbrali odgovor *Ocena ustreza*. Odgovor *Ocena je višja* so dijaki izbrali najmanj pogosto, z najmanj odstotki (3,1 %) pri izbirnem predmetu 1 in z največ odstotki (5,0 %) pri izbirnem predmetu 2 (**preglednica 6**).

Preglednica 6: *Ali menite, da dobljena ocena pri splošni maturi ustreza vašemu znanju?*

	Ocena je nižja.		Ocena ustreza.		Ocena je višja.	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	252	39,5 %	355	55,6 %	31	4,9 %
Matematika	177	27,7 %	437	68,5 %	24	3,8 %
Tuji jezik	148	23,2 %	463	72,6 %	27	4,2 %
Izbirni predmet 1	161	25,2 %	457	71,6 %	20	3,1 %
Izbirni predmet 2	158	24,8 %	448	70,2 %	32	5,0 %

7 Zahtevnost posameznih delov izpitov pri splošni maturi

Kako ocenjujete zahtevnost posameznih delov izpitov pri splošni maturi (pisni, ustni, praktični del)?

- *Tega dela izpita ni.*
- *Nezahtevno.*
- *Primerno.*
- *Prezahtevno.*

Maturitetni predmeti

- 7.1 *Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet*
- 7.2 *Matematika*
- 7.3 *Tuji jezik*
- 7.4 *Izbirni predmet 1*
- 7.5 *Izbirni predmet 2*

Z vprašanjem **Kako ocenjujete zahtevnost posameznih izpitov na splošni maturi?** smo želeli izvedeti, kako dijaki ocenjujejo posamezne dele maturitetnih izpitov: pisni, ustni in praktični del (laboratorijske vaje ali seminarska naloga). Zahtevnost izpitov so dijaki ocenjevali na štiristopenjski lestvici (*Tega dela izpita ni*, *Nezahtevno*, *Primerno* in *Prezahtevno*).

Pri analizi nismo upoštevali odgovora *Tega dela izpita ni*, ker ni smiselno. Za pisni in za ustni del je prikazana analiza pri vseh predmetih, za praktični del pa samo pri izbirnem predmetu 1 in pri izbirnem predmetu 2. Analizo odgovorov dijakov, ki so opravljali izpit na OR oziroma VR, prikazujemo ločeno.

Ugotovitve o zahtevnosti pisnega dela veljajo za vse maturitetne predmete (**preglednica 7.1**):

1. Največ dijakov (več kakor 60 % pri vseh predmetih) je zahtevnost pisnega dela ocenilo z odgovorom *Primerno* pri vseh predmetih. Izjema je slovenščina, kjer je bil najpogostejši odgovor *Prezahtevno*.
2. Razen pri slovenščini je odgovor *Prezahtevno* drugi najpogostejši odgovor.
3. Odgovor *Nezahtevno* je izbralo najmanj dijakov.

Preglednica 7.1: Slovenščina, matematika (OR, VR), tuji jezik (OR, VR), izbirni predmet 1 (OR, VR) in izbirni predmet 2 (OR, VR) – pisni del

Pisni del	1 – Nezahtevno		2 – Primerno		3 – Prezahtevno	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	7	1,1 %	194	30,4 %	437	68,5 %
Matematika – OR	39	10,0 %	241	61,8 %	110	28,2 %
Matematika – VR	11	4,4 %	151	60,9 %	86	34,7 %
Tuji jezik – OR	28	7,4 %	269	71,4 %	80	21,2 %
Tuji jezik – VR	15	5,7 %	161	61,7 %	85	32,6 %
Izbirni predmet 1 – OR	36	5,9 %	452	74,3 %	120	19,7 %
Izbirni predmet 1 – VR	3	10,0 %	21	70,0 %	6	20,0 %
Izbirni predmet 2 – OR	38	6,1 %	470	75,8 %	112	18,1 %
Izbirni predmet 2 – VR	1	5,9 %	14	82,4 %	2	11,8 %

Ugotovitve o zahtevnosti ustnega dela veljajo za vse maturitetne predmete (**preglednica 7.2**):

1. Največ dijakov (več kakor 66 % pri vseh predmetih) je zahtevnost ustnega dela ocenilo z odgovorom *Primerno*.
2. Druga najpogostejša izbira pri ustnem delu je pri vseh predmetih *Nezahtevno*, razen pri slovenščini in matematiki na OR, kjer je druga najpogostejša izbira *Prezahtevno*.

Preglednica 7.2: Slovenščina, matematika (OR, VR), tuji jezik (OR, VR), izbirni predmet 1 (OR, VR) in izbirni predmet 2 (OR, VR) – ustni del

Ustni del	1 – Nezahtevno		2 – Primerno		3 – Prezahtevno	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	49	7,7 %	462	72,5 %	126	19,8 %
Matematika – OR	35	9,0 %	302	77,6 %	52	13,4 %
Matematika – VR	27	10,9 %	196	79,0 %	25	10,1 %
Tuji jezik – OR	48	12,7 %	316	83,8 %	13	3,4 %
Tuji jezik – VR	57	21,8 %	200	76,6 %	4	1,5 %
Izbirni predmet 1 – OR	8	5,8 %	128	92,1 %	3	2,2 %
Izbirni predmet 1 – VR	4	14,8 %	23	85,2 %	0	0,0 %
Izbirni predmet 2 – OR	9	6,9 %	116	88,5 %	6	4,6 %
Izbirni predmet 2 – VR	4	26,7 %	10	66,7 %	1	6,7 %

Zelo malo je dijakov, ki so opravljali i) praktični del izpita in ii) izbirni predmet 1 ali 2 na VR in iii) ki so tudi izpolnili anketni vprašalnik (**preglednica 7.3**, obarvano s temno sivo), zato zanje ugotovitev posebej ne navajamo.

Iz odgovorov dijakov, ki so opravljali splošno maturo iz izbirnih predmetov na OR, ugotavljamo za praktični del podobno kakor za ustni del. Največ dijakov ocenjuje zahtevnost praktičnega dela z odgovorom *Primerno*, druga najpogostejša izbira pa je *Nezahtevno* (**preglednica 7.3**).

Preglednica 7.3: Izbirni predmet 1 (OR, VR) in izbirni predmet 2 (OR, VR) – praktični del

Praktični del	1 – Nezahtevno		2 – Primerno		3 – Prezahtevno	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Izbirni predmet 1 – OR	78	14,5 %	427	79,5 %	32	6,0 %
Izbirni predmet 1 – VR	0	0,0 %	3	75,0 %	1	25,0 %
Izbirni predmet 2 – OR	74	13,0 %	459	80,8 %	35	6,2 %
Izbirni predmet 2 – VR	0	0,0 %	3	75,0 %	1	25,0 %

8 Primerjava meril ocenjevanja na splošni maturi in v srednji šoli

Kako stroga se vam zdijo merila ocenjevanja na splošni maturi (SM) v primerjavi z merili ocenjevanja v srednji šoli (SŠ)?

- *Ocenjevanje na SM je strožje kot ocenjevanje v SŠ.*
- *Ocenjevanje na SM je primerljivo z ocenjevanjem v SŠ.*
- *Ocenjevanje na SM je manj strogo kot ocenjevanje v SŠ.*

Maturitetni predmeti

- 8.1 *Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet*
- 8.2 *Matematika*
- 8.3 *Tuji jezik*
- 8.4 *Izbirni predmet 1*
- 8.5 *Izbirni predmet 2*

Merila za ocenjevanje se lahko pri predmetih na splošni maturi in v srednji šoli razlikujejo, zato nas je zanimalo, kaj o tem menijo dijaki. V anketnem vprašalniku so dijaki lahko izbrali eno od treh ponujenih trditev: *Ocenjevanje na SM je strožje kot ocenjevanje v SŠ* (1 – SM strožje), *Ocenjevanje na SM je primerljivo z ocenjevanjem v SŠ* (2 – SM enako strogo) in *Ocenjevanje na SM je manj strogo kot ocenjevanje v SŠ* (3 – SM manj strogo). Njihove odgovore prikazuje **preglednica 8**. Najpogostejši odgovor, ki so ga dijaki izbirali pri vseh predmetih, je, da so merila za ocenjevanje na splošni maturi primerljiva z ocenjevanjem v srednji šoli, drugi najpogostejši odgovor pa je *Ocenjevanje na splošni maturi je strožje kot ocenjevanje v srednji šoli*. Izjema je matematika na OR, kjer je drugi najpogostejši odgovor *Ocenjevanje na splošni maturi je manj strogo kot ocenjevanje v srednji šoli*.

Preglednica 8: Primerjava meril ocenjevanja na splošni maturi in v srednji šoli

	1 – SM strožje		2 – SM enako strogo		3 – SM manj strogo	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	273	42,8 %	287	45,0 %	78	12,2 %
Matematika – OR	91	23,3 %	201	51,5 %	98	25,1 %
Matematika – VR	72	29,0 %	135	54,4 %	41	16,5 %
Tuji jezik – OR	78	20,7 %	228	60,5 %	71	18,8 %
Tuji jezik – VR	66	25,3 %	157	60,2 %	38	14,6 %
Izbirni predmet 1 – OR	136	22,4 %	371	61,0 %	101	16,6 %
Izbirni predmet 1 – VR	8	26,7 %	18	60,0 %	4	13,3 %
Izbirni predmet 2 – OR	145	23,4 %	380	61,3 %	95	15,3 %
Izbirni predmet 2 – VR	5	27,8 %	11	61,1 %	2	11,1 %

9 Zahtevnost notranjega dela izpita pri splošni maturi

Ocenite maturitetne predmete po zahtevnosti NOTRANJEGA dela izpita (ustni, praktični del) z ocenami od 1 (nezahteven) do 5 (zelo zahteven).

Maturitetni predmeti

- 9.1 Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet
- 9.2 Matematika
- 9.3 Tuji jezik
- 9.4 Izbirni predmet 1
- 9.5 Izbirni predmet 2

Povprečno oceno in standardni odklon za zahtevnost notranjega dela izpita pri posameznih maturitetnih predmetih prikazuje **preglednica 9**. Dijakom se zdi, tako kakor v preteklih letih, najzahtevnejši notranji del izpita pri slovenščini (povprečje 3,71), najmanj zahteven pa pri tujem jeziku na VR (povprečje 2,61).

Preglednica 9: Zahtevnost notranjega dela izpita (povprečna ocena in standardni odklon)

	Povprečna ocena	Standardni odklon
Slovenščina	3,71	1,05
Matematika – OR	3,37	1,01
Matematika – VR	3,43	1,00
Tuji jezik – OR	2,92	1,01
Tuji jezik – VR	2,61	1,03
Izbirni predmet 1 – OR	3,00	1,01
Izbirni predmet 1 – VR	2,83	1,05
Izbirni predmet 2 – OR	2,94	1,07
Izbirni predmet 2 – VR	2,78	0,94

10 Kriteriji ocenjevanja za notranji del izpita

Kakšno je vaše mnenje o kriterijih ocenjevanja notranjih delov izpitov (ustni, praktični del) pri posameznih maturitetnih predmetih?

- Kriteriji ocenjevanja so bili enaki za vse sošolce iz razreda.
- Kriteriji ocenjevanja so bili enaki za vse vrstnike z moje šole.
- Kriteriji ocenjevanja so bili enaki za vse vrstnike moje in drugih šol.

Maturitetni predmeti

10.1 Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet (SLM)

10.2 Matematika (MAT OR, MAT VR)

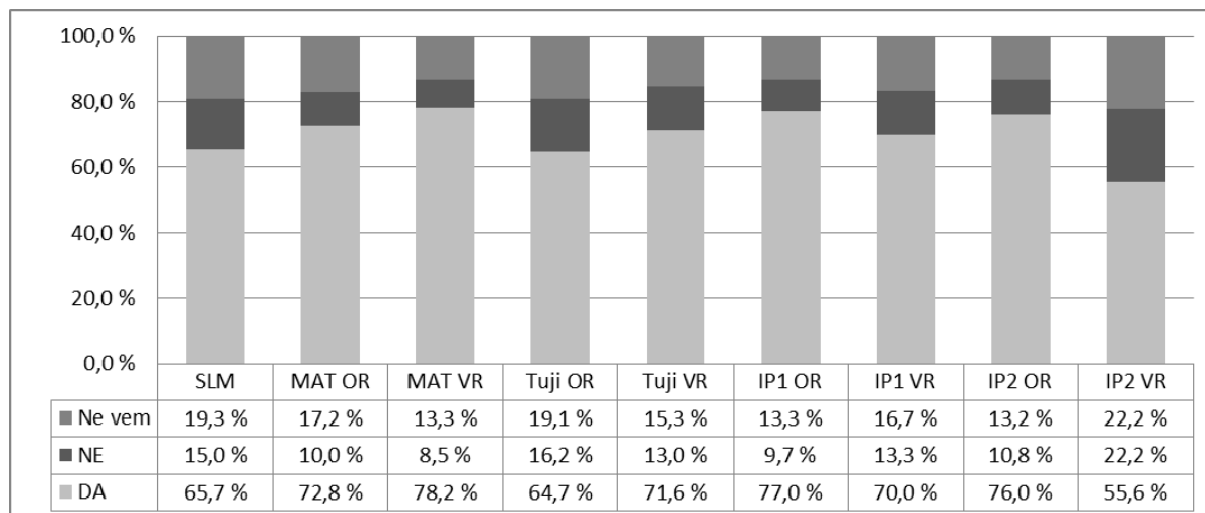
10.3 Tuji jezik (Tuji OR, Tuji VR)

10.4 Izbirni predmet 1 (IP1 OR, IP1 VR)

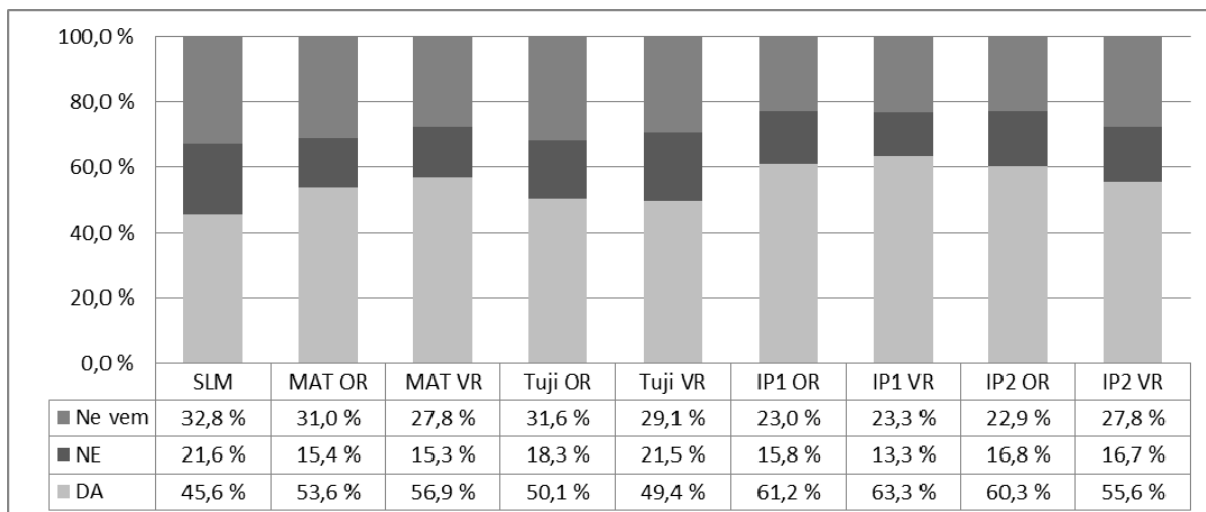
10.5 Izbirni predmet 2 (IP2 OR, IP2 VR)

Dijaki so kriterije ocenjevanja za notranje dele izpitov pri posameznih maturitetnih predmetih vrednotili z odgovori: *Da*, *Ne* in *Ne vem*. Zanimalo nas je dvoje: i) kakšne so razlike med kriteriji ocenjevanja pri posameznih maturitetnih predmetih (**slika 10.1**, **slika 10.2** in **slika 10.3**) in ii) kakšne so razlike v deležih odgovora *Da* o kriterijih ocenjevanja v razredu, na šoli in med šolami (**slika 10.4**). S slike 10.4 je razvidno, da se zdi dijakom kriteriji ocenjevanja najobjektivnejši (najpravičnejši) v razredu, manj objektivni med razredi na šoli in še manj med različnimi šolami. Ugotovitev velja za vse maturitetne predmete (tudi v primeru, ko iz analize izločimo odgovor *Ne vem*).

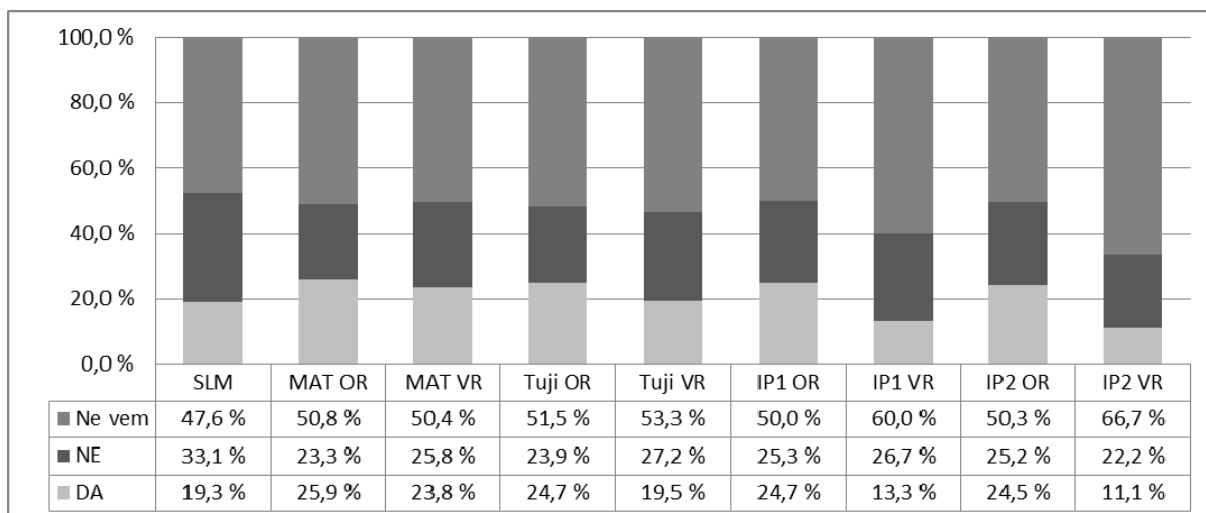
Slika 10.1: Kriteriji ocenjevanja so bili enaki za vse sošolce iz razreda.

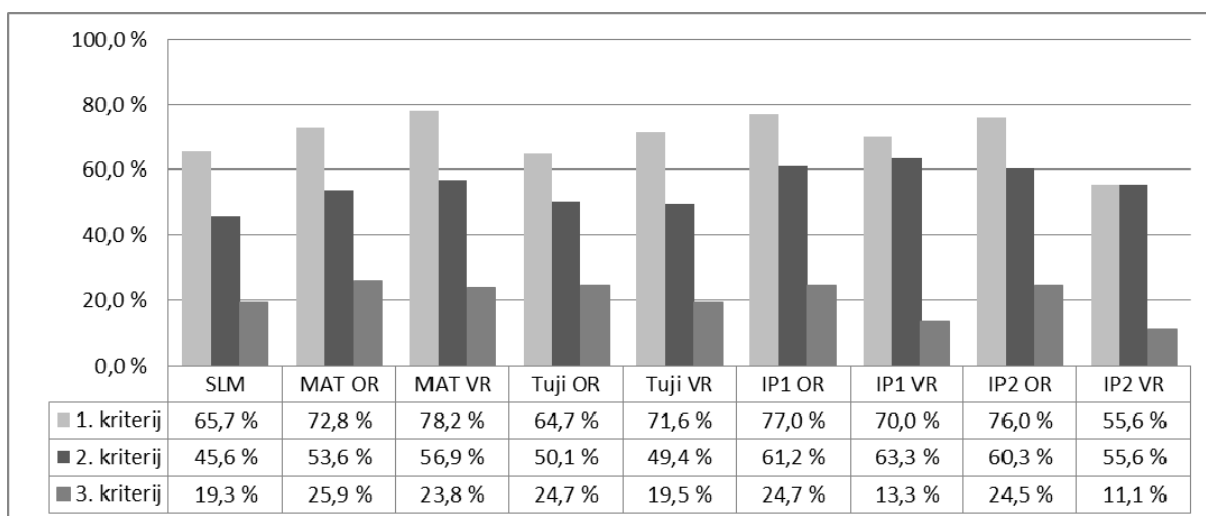
Slika 10.2: Kriteriji ocenjevanja so bili enaki za vse vrstnike z moje šole.

Slika 10.3: Kriteriji ocenjevanja so bili enaki za vse vrstnike moje in drugih šol.

Slika 10.4: Deleži odgovora *Da* o kriterijih ocenjevanja v razredu, na šoli in med šolami

11 Primerjava znanja pri notranjem in zunanjem delu izpita

Ali dosežene točke pri notranjem delu izpita (ustni, praktični del) bolje/slabše/enako odražajo vaše znanje kakor dosežene točke pri zunanjem delu izpita (pisni del)?

Odgovor za posamezni maturitetni predmet izberite s spustnega seznama (Bolje/Slabše/Enako).

Maturitetni predmeti

11.1 Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet

11.2 Matematika

11.3 Tuji jezik

11.4 Izbirni predmet 1

11.5 Izbirni predmet 2

Dijake smo spraševali, kako dosežene točke pri notranjem delu odražajo njihovo znanje v primerjavi z doseženimi točkami pri zunanjem delu izpita (**preglednica 11**). Izbirali so lahko med tremi ponujenimi odgovori: dosežene točke pri notranjem delu izpita (ustni, praktični) bolje odražajo znanje kakor dosežene točke pri zunanjem delu izpita (pisni) – odgovor **Bolje**, dosežene točke pri notranjem delu izpita (ustni, praktični) enako odražajo znanje kakor dosežene točke pri zunanjem delu izpita (pisni) – odgovor **Enako**, dosežene točke pri notranjem delu izpita (ustni, praktični) slabše odražajo znanje kakor dosežene točke pri zunanjem delu izpita (pisni) – odgovor **Slabše**. Pri slovenščini je največ dijakov izbralo odgovor *Bolje* (50,3 %), pri vseh ostalih predmetih pa je bil najpogostejši odgovor *Enako*. Najmanj pogost odgovor pri vseh predmetih je bil, da dosežene točke pri notranjem delu izpita slabše odražajo znanje kakor pri zunanjem delu izpita.

Preglednica 11: Primerjava znanja po doseženih točkah pri notranjem in zunanjem delu izpita

	Bolje		Enako		Slabše	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	321	50,3 %	223	35,0 %	94	14,7 %
Matematika	191	29,9 %	332	52,0 %	115	18,0 %
Tuji jezik	223	35,0 %	328	51,4 %	87	13,6 %
Izbirni predmet 1	181	28,4 %	379	59,4 %	78	12,2 %
Izbirni predmet 2	186	29,2 %	370	58,0 %	82	12,9 %

12 Izbirne naloge pri pisnem delu izpita

12.1 Kakšna je bila vaša strategija za izbiro nalog pri posameznem maturitetnem predmetu?

- Maturitetnega predmeta nisem opravljal.
- Prebral sem naloge in se vnaprej odločil, katere naloge naj mi ocenjevalec oceni.
- Reševal sem vse naloge in se na koncu odločil, katere naloge naj mi ocenjevalec oceni.
- Odločil sem se že prej, pred opravljanjem maturitetnega izpita.

Maturitetni predmet z izbirnimi nalogami

- 12.1.1 Slovenščina (esej)
- 12.1.2 Matematika VR (2. izpitna pola)
- 12.1.3 Fizika (2. izpitna pola)
- 12.1.4 Biologija (2. izpitna pola)
- 12.1.5 Biotehnologija (2. izpitna pola)
- 12.1.6 Elektrotehnika (2. izpitna pola)
- 12.1.7 Sociologija (1. izpitna pola)
- 12.1.8 Sociologija (2. izpitna pola)
- 12.1.9 Filozofija (1. izpitna pola)
- 12.1.10 Filozofija (2. izpitna pola)
- 12.1.11 Psihologija (1. izpitna pola)
- 12.1.12 Psihologija (2. izpitna pola)
- 12.1.13 Umetnostna zgodovina (1. izpitna pola)
- 12.1.14 Umetnostna zgodovina (2. izpitna pola)

Pri nekaterih maturitetnih predmetih ima kandidat na izbiro več nalog, rešuje pa samo posamezne. Strategija reševanja pri maturitetnih predmetih z izbirnimi nalogami je prikazana v **preglednici 12.1**, pri čemer pomeni:

Trditev 1: Maturitetnega predmeta nisem opravljal.

Trditev 2: Prebral sem naloge in se vnaprej odločil, katere naloge naj mi ocenjevalec oceni.

Trditev 3: Reševal sem vse naloge in se na koncu odločil, katere naloge naj mi ocenjevalec oceni.

Trditev 4: Odločil sem se že prej, pred opravljanjem maturitetnega izpita.

Preglednica 12.1: Strategija za izbiro nalog pri maturitetnem predmetu

	Trditev 1	Trditev 2		Trditev 3		Trditev 4		Skupaj
	Število	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež	Število
Slovenščina	2	339	53,3 %	15	2,4 %	282	44,3 %	636
Matematika VR, 2. IP	3	180	73,5 %	64	26,1 %	1	0,4 %	245
Fizika, 2. IP	2	91	60,7 %	25	16,7 %	34	22,7 %	150
Biologija, 2. IP	2	62	42,2 %	84	57,1 %	1	0,7 %	147
Biotehnologija, 2. IP	1	2	22,2 %	6	66,7 %	1	11,1 %	9
Elektrotehnika, 2. IP	0	4	57,1 %	3	42,9 %	0	0,0 %	7
Sociologija, 1. IP	0	45	63,4 %	24	33,8 %	2	2,8 %	71
Sociologija, 2. IP	0	65	91,5 %	5	7,0 %	1	1,4 %	71
Filozofija, 1. IP	0	9	50,0 %	0	0,0 %	9	50,0 %	18
Filozofija, 2. IP	0	18	100 %	0	0,0 %	0	0,0 %	18
Psihologija, 1. IP	1	135	86,5 %	20	12,8 %	1	0,6 %	156
Psihologija, 2. IP	3	134	87,0 %	18	11,7 %	2	1,3 %	154
Umet. zgod., 1. IP	0	14	46,7 %	16	53,3 %	0	0,0 %	30
Umet. zgod., 2. IP	0	16	53,3 %	14	46,7 %	0	0,0 %	30

V analizo odgovorov pri strategiji za izbiro nalog pri maturitetnem predmetu ni bila vključena **trditev 1** (*Maturitetnega predmeta nisem opravljaj.*); pogostost odgovorov je izražena v deležih glede na skupno število odgovorov na trditve 2, 3 in 4.

Za **trditev 2** so se dijaki najpogosteje odločali pri izpitnih polah za slovenščino, matematiko na VR, fiziko, elektrotehniko, sociologijo, filozofijo, psihologijo in umetnostno zgodovino (2. izpitna pola), za **trditev 3** pa najpogosteje pri izpitnih polah za biologijo, biotehnologijo in umetnostno zgodovino (1. izpitna pola). Večji delež dijakov, ki so se odločali za trditev 4 (nad 20 %), beležimo pri izpitnih polah iz slovenščine, fizike in filozofije (1. izpitna pola).

12.2 Ali vam je zaradi izbiranja nalog zmanjkalo časa za reševanje izpitne pole pri posameznem maturitetnem predmetu?

Označite enega od ponujenih odgovorov (DA ali NE).

Maturitetni predmet z izbirnimi nalogami

- 12.2.1 Slovenščina (esej)
- 12.2.2 Matematika VR (2. izpitna pola)
- 12.2.3 Fizika (2. izpitna pola)
- 12.2.4 Biologija (2. izpitna pola)
- 12.2.5 Biotehnologija (2. izpitna pola)
- 12.2.6 Elektrotehnika (2. izpitna pola)
- 12.2.7 Sociologija (1. izpitna pola)
- 12.2.8 Sociologija (2. izpitna pola)
- 12.2.9 Filozofija (1. izpitna pola)
- 12.2.10 Filozofija (2. izpitna pola)
- 12.2.11 Psihologija (1. izpitna pola)
- 12.2.12 Psihologija (2. izpitna pola)
- 12.2.13 Umetnostna zgodovina (1. izpitna pola)
- 12.2.14 Umetnostna zgodovina (2. izpitna pola)

Preglednica 12.2: Ali vam je zaradi izbiranja nalog zmanjkalo časa za reševanje izpitne pole pri maturitetnem predmetu?

	Odgovor DA		Skupaj
	Število	Delež	Število
Slovenščina	120	18,9 %	636
Matematika VR, 2. IP	65	26,5 %	245
Fizika, 2. IP	31	20,7 %	150
Biologija, 2. IP	29	19,7 %	147
Biotehnologija, 2. IP	0	0,0 %	9
Elektrotehnika, 2. IP	2	28,6 %	7
Sociologija, 1. IP	2	2,8 %	71
Sociologija, 2. IP	3	4,2 %	71
Filozofija, 1. IP	2	11,1 %	18
Filozofija, 2. IP	3	16,7 %	18
Psihologija, 1. IP	10	6,4 %	156
Psihologija, 2. IP	10	6,5 %	154
Umet. zgod., 1. IP	3	10,0 %	30
Umet. zgod., 2. IP	5	16,7 %	30

Največ dijakom je zaradi izbiranja nalog zmanjkalo časa (nad 15 %) za reševanje izpitne pole pri elektrotehniki, matematiki na VR, fiziki, biologiji, slovenščini ter pri 2. izpitnih polah za filozofijo in umetnostno zgodovino (oboje 16,7 %). Pri drugih predmetih je delež dijakov, ki jim je zmanjkalo časa, manjši od 15 % (**preglednica 12.2**).

12.3 Kako težka je bila za vas izbira nalog pri posameznem maturitetnem predmetu z izbirnimi nalogami?

Zahtevnost izbire ocenite na lestvici od 1 do 5 , pri čemer 1 pomeni povsem brez težav, 5 pa zelo težka odločitev.

Maturitetni predmet z izbirnimi nalogami

- 12.3.1 Slovenščina (esej)
- 12.3.2 Matematika VR (2. izpitna pola)
- 12.3.3 Fizika (2. izpitna pola)
- 12.3.4 Biologija (2. izpitna pola)
- 12.3.5 Biotehnologija (2. izpitna pola)
- 12.3.6 Elektrotehnika (2. izpitna pola)
- 12.3.7 Sociologija (1. izpitna pola)
- 12.3.8 Sociologija (2. izpitna pola)
- 12.3.9 Filozofija (1. izpitna pola)
- 12.3.10 Filozofija (2. izpitna pola)
- 12.3.11 Psihologija (1. izpitna pola)
- 12.3.12 Psihologija (2. izpitna pola)
- 12.3.13 Umetnostna zgodovina (1. izpitna pola)
- 12.3.14 Umetnostna zgodovina (2. izpitna pola)

Preglednica 12.3 prikazuje povprečno oceno in standardni odklon za zahtevnost izbire nalog pri posameznem maturitetnem predmetu. Ocena 1 pomeni izbiro povsem brez težav, 5 pa zelo težko odločitev. Iz **preglednice 12.3** razberemo, da se zahtevnost izbire za dijake po predmetih precej razlikuje; najzahtevnejša odločitev (ocena nad 3) se kaže pri elektrotehniki (3,57) in biologiji (3,19), najmanj težavna (ocena pod 2) pa pri 1. izpitni poli za filozofijo (1,71) in pri slovenščini (1,92).

Preglednica 12.3: Težavnost izbire nalog (povprečna ocena in standardni odklon)

	Povprečna ocena	Standardni odklon
Slovenščina	1,92	1,15
Matematika VR, 2. IP	2,93	1,21
Fizika, 2. IP	2,61	1,13
Biologija, 2. IP	3,19	1,08
Biotehnologija, 2. IP	2,00	1,20
Elektrotehnika, 2. IP	3,57	1,40
Sociologija, 1. IP	2,55	1,23
Sociologija, 2. IP	2,96	1,26
Filozofija, 1. IP	1,71	1,26
Filozofija, 2. IP	2,82	1,19
Psihologija, 1. IP	2,78	1,09
Psihologija, 2. IP	2,70	1,03
Umet. zgod., 1. IP	2,67	1,37
Umet. zgod., 2. IP	2,63	1,43

12.4 Zaradi česa ste se odločili za posamezne izbirne naloge?

Izberite enega ali več ponujenih odgovorov.

- *Izbral sem naloge, povezane z vsebinami, ki sem se jih največ učil.*
- *Izbral sem naloge, povezane z vsebinami, ki jih je v razredu učitelj najbolj predelal.*
- *Izbral sem naloge, povezane z vsebinami, ki so najbližje mojemu bodočemu študiju.*
- *Izbral sem naloge, ki naj bi jih najboljše rešil.*
- *Izbral sem naloge, ki so se mi zdele najlažje.*
- *Naloge sem izbral brez posebnega razmišljanja (po trenutnem navdihu).*
- *Drugo (zapišite).*

Dijaki so, podobno kot lani, najpogosteje izbirali naloge, za katere so menili, da jih bodo najboljše rešili (81,3 %; leta 2015: 80,3 %), pogosto pa tudi naloge, povezane z vsebinami, ki so se jih največ učili (69,6 %; leta 2014: 63,5 %), in tiste, ki so se jim zdele najlažje (60,3 %; leta 2014: 58,7 %). Razloge, ki dijakom niso bili ponujeni v izbiro, je zapisalo 7 dijakov (1,1 %) – med njimi je najpogosteje omenjeno, da so izbrali tiste naloge, katerih snov jim je bila najbližje.

Preglednica 12.4: Razlogi za izbiro posameznih izbirnih nalog

RAZLOGI	Število	Delež
Izbral sem naloge, ki so bile povezane z vsebinami, ki sem se jih največ učil.	444	69,6 %
Izbral sem naloge, ki so bile povezane z vsebinami, ki jih je v razredu učitelj najbolj predelal.	223	35,0 %
Izbral sem naloge, ki so bile povezane z vsebinami, ki so najbolj povezane z mojim bodočim študijem.	42	6,6 %
Izbral sem naloge, ki naj bi jih najboljše rešil.	519	81,3 %
Izbral sem naloge, ki so se mi zdele najlažje.	385	60,3 %
Naloge sem izbral brez posebnega razmišljanja (po trenutnem navdihu).	30	4,7 %
Drugo (zapišite drugo).	7	1,1 %

12.5 Ali bi izbrali iste izbirne naloge, če bi ponovno opravljali maturitetni izpit?
Označite enega od ponujenih odgovorov (DA ali NE).

Maturitetni predmet z izbirnimi nalogami

- 12.5.1 Slovenščina (esej)
- 12.5.2 Matematika VR (2. izpitna pola)
- 12.5.3 Fizika (2. izpitna pola)
- 12.5.4 Biologija (2. izpitna pola)
- 12.5.5 Biotehnologija (2. izpitna pola)
- 12.5.6 Elektrotehnika (2. izpitna pola)
- 12.5.7 Sociologija (1. izpitna pola)
- 12.5.8 Sociologija (2. izpitna pola)
- 12.5.9 Filozofija (1. izpitna pola)
- 12.5.10 Filozofija (2. izpitna pola)
- 12.5.11 Psihologija (1. izpitna pola)
- 12.5.12 Psihologija (2. izpitna pola)
- 12.5.13 Umetnostna zgodovina (1. izpitna pola)
- 12.5.14 Umetnostna zgodovina (2. izpitna pola)

Če ste označili NE, pojasnite svoj odgovor.

Večina dijakov bi izbrala iste izbirne naloge pri vseh maturitetnih predmetih z izbirnimi nalogami, če bi ponovno opravljali maturitetni izpit. Drugače bi se jih (okoli 10 %) odločilo pri fiziki (10,0 %) in pri matematiki na VR (9,0 %).

Preglednica 12.5: Ali bi izbrali iste izbirne naloge, če bi ponovno opravljali maturitetni izpit?

	Odgovor DA		Odgovor NE		Brez odgovora		Skupaj
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež	
Slovenščina	618	97,2 %	15	2,4 %	3	0,5 %	636
Matematika VR, 2. IP	222	90,6 %	22	9,0 %	1	0,4 %	245
Fizika, 2. IP	133	88,7 %	15	10,0 %	2	1,3 %	150
Biologija, 2. IP	132	89,8 %	8	5,4 %	7	4,8 %	147
Biotehnologija, 2. IP	8	88,9 %	0	0,0 %	1	11,1 %	9
Elektrotehnika, 2. IP	7	100,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	7
Sociologija, 1. IP	66	93,0 %	5	7,0 %	0	0,0 %	71
Sociologija, 2. IP	67	94,4 %	4	5,6 %	0	0,0 %	71
Filozofija, 1. IP	18	100,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	18
Filozofija, 2. IP	17	94,4 %	1	5,6 %	0	0,0 %	18
Psihologija, 1. IP	150	96,2 %	5	3,2 %	1	0,6 %	156
Psihologija, 2. IP	145	94,2 %	7	4,5 %	2	1,3 %	154
Umet. zgod., 1. IP	28	93,3 %	1	3,3 %	1	3,3 %	30
Umet. zgod., 2. IP	28	93,3 %	1	3,3 %	1	3,3 %	30

13 Izvedba splošne mature

Kako ocenjujete izvedbo splošne mature pri posameznih maturitetnih predmetih (čas pisanja, prostor, odnos nadzornih učiteljev, navodila za potek izpita)?

Maturitetni predmeti

13.1 Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet

13.2 Matematika

13.3 Tuji jezik

13.4 Izbirni predmet 1

13.5 Izbirni predmet 2

Mnenja dijakov o izvedbi splošne mature so večinoma pozitivna.

Čas pisanja pri posameznih predmetih največ dijakov ocenjuje kot ravno prav dolg (več kakor 58 %; **preglednica 13.1**), izjema je slovenščina, kjer je kar 68,8 % dijakov izbralo, da je čas pisanja prekratek. Da je prostor ustrezen, jih odgovarja večina (nad 93 % pri vseh predmetih; **preglednica 13.2**), odnos nadzornih učiteljev pa korekten ali zelo korekten (nad 97 % pri vseh predmetih; **preglednica 13.3**). Skoraj vsem so tudi jasna navodila za potek izpita (nad 96 % pri vseh predmetih; **preglednica 13.4**).

Preglednica 13.1: Čas pisanja

	Predolg		Prekratek		Ravno prav dolg	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	20	3,1 %	439	68,8 %	179	28,1 %
Matematika	32	5,0 %	215	33,7 %	391	61,3 %
Tuji jezik	52	8,2 %	213	33,4 %	373	58,5 %
Izbirni predmet 1	134	21,0 %	74	11,6 %	430	67,4 %
Izbirni predmet 2	148	23,2 %	64	10,0 %	426	66,8 %

Preglednica 13.2: Prostor

	Ustrezen		Neustrezen	
	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	607	95,1 %	31	4,9 %
Matematika	610	95,6 %	28	4,4 %
Tuji jezik	599	93,9 %	39	6,1 %
Izbirni predmet 1	616	96,6 %	22	3,4 %
Izbirni predmet 2	614	96,2 %	24	3,8 %

Preglednica 13.3: Odnos nadzornih učiteljev

	Korekten		Nekorekten		Zelo korekten	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	283	44,4 %	12	1,9 %	343	53,8 %
Matematika	277	43,4 %	16	2,5 %	345	54,1 %
Tuji jezik	278	43,6 %	16	2,5 %	344	53,9 %
Izbirni predmet 1	270	42,3 %	12	1,9 %	356	55,8 %
Izbirni predmet 2	283	44,4 %	14	2,2 %	341	53,4 %

Preglednica 13.4: Navodila za potek izpita

	Jasna		Nejasna	
	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	617	96,7 %	21	3,3 %
Matematika	627	98,3 %	11	1,7 %
Tuji jezik	622	97,5 %	16	2,5 %
Izbirni predmet 1	622	97,5 %	16	2,5 %
Izbirni predmet 2	613	96,1 %	25	3,9 %

14 Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi

Katera dva dejavnika sta najbolj vplivala na vašo odločitev za 1. in 2. izbirni predmet na splošni maturi?

14.1 Prvi dejavnik

14.2 Drugi dejavnik

14.3 Kateri drugi dejavniki so še vplivali na vašo odločitev za izbirne predmete?
(Če nimate pripomb, pustite polje prazno.)

Na odločitev za izbirne predmete na maturi vplivajo različni dejavniki. Nekatere smo dijakom ponudili v izbor: *dobra ocena, nadaljnji študij, nezahtevnost predmeta, predhodna priporočila, profesor, splošna razgledanost in zanimanje za predmet.*

Dijaki so lahko izmed navedenih dejavnikov izbrali po dva za izbirni predmet 1 in po dva za izbirni predmet 2, imeli pa so tudi možnost, da dejavnike, ki so vplivali na odločitev za izbirne predmete, zapišejo sami. V **preglednici 14**, kjer sta izbirna predmeta 1 in 2 združena, so za vsak izbirni predmet prikazani število in delež dejavnikov, ki so vplivali na odločitve dijakov za izbirne predmete.

Ugotovimo lahko, da je največ dijakov, ki so izpolnili anketni vprašalnik, najpogosteje izbralo dejavnik *zanimanje za predmet* (37,0 %; leta 2015: 36,6 %), sledijo *nadaljnji študij* (21,5 %; leta 2015: 20,4 %), *splošna razgledanost* (11,1 %; leta 2015: 12,4 %), *dobra ocena* (10,0 %; leta 2015: 9,9 %), *profesor* (9,1 %; leta 2015: 8,9 %), *nezahtevnost predmeta* (7,0 %; leta

2015: 7,1 %) in *predhodna priporočila* (3,7 %; leta 2015: 4,1 %). Pogostejše izbire pri posameznih predmetih (nad 20 %) so v **preglednici 14** označene s sivo.

Pri vseh predmetih razen pri italijanščini, angleščini, ruščini, glasbi in ekonomiji je bil najpogosteje izbran dejavnik *zanimanje za predmet*. Pri italijanščini in ekonomiji so dijaki najpogosteje izbrali dejavnik *dobra ocena*, pri angleščini in glasbi *nadaljnji študij*, pri ruščini pa *profesor*. Za dejavnik *nadaljnji študij* so se dijaki pogosto odločali pri tujih jezikih (angleščina, francoščina, latinščina, ruščina), naravoslovno-tehniških predmetih (fizika, biologija, kemija, biotehnologija, informatika, mehanika, elektrotehnika in računalništvo) ter likovni teoriji in glasbi.

V vprašalnik so lahko dijaki zapisali tudi svoje dejavnike, ki so vplivali na njihovo odločitev za izbirne predmete. Razloge je zapisalo 66 dijakov od 638 oziroma 10,3 % vseh, ki so izpolnjevali anketo. Večinoma so navajali razloge, ki so jim bili pri izpolnjevanju že ponujeni, poleg teh pa še: *omejene možnosti za izbiro drugih predmetov*, *izbirni predmet je na šoli obvezen*, *znanje predmeta*, *premalo znanja pri drugih predmetih*, *predmet mi je všeč* ter *koristnost predmeta (npr. študij v tujini)*.

Preglednica 14: Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi (število in delež)

Izbirni predmeti 1 in 2	Dobra ocena	Nadaljnji študij	Nezahtevnost predmeta	Predhod. priporočila	Profesor	Splošna razgled.	Zanimanje za predmet	Brez odgovora	Skupaj
Italijanščina	3	0	1	1	0	1	2	0	8
	37,5 %	0,0 %	12,5 %	12,5 %	0,0 %	12,5 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %
Angleščina	2	6	3	1	0	3	5	0	20
	10,0 %	30,0 %	15,0 %	5,0 %	0,0 %	15,0 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %
Nemščina	13	20	8	3	6	17	35	0	102
	12,7 %	19,6 %	7,8 %	2,9 %	5,9 %	16,7 %	34,3 %	0,0 %	100,0 %
Francoščina	5	7	1	0	2	2	13	0	30
	16,7 %	23,3 %	3,3 %	0,0 %	6,7 %	6,7 %	43,3 %	0,0 %	100,0 %
Latinščina	4	7	2	2	3	2	8	0	28
	14,3 %	25,0 %	7,1 %	7,1 %	10,7 %	7,1 %	28,6 %	0,0 %	100,0 %
Španščina	11	1	6	1	6	6	21	0	52
	21,2 %	1,9 %	11,5 %	1,9 %	11,5 %	11,5 %	40,4 %	0,0 %	100,0 %
Ruščina	0	2	0	0	3	0	1	0	6
	0,0 %	33,3 %	0,0 %	0,0 %	50,0 %	0,0 %	16,7 %	0,0 %	100,0 %
Fizika	26	91	14	12	23	11	124	3	304
	8,6 %	29,9 %	4,6 %	3,9 %	7,6 %	3,6 %	40,8 %	1,0 %	100,0 %
Biologija	16	96	5	2	28	19	132	0	298
	5,4 %	32,2 %	1,7 %	0,7 %	9,4 %	6,4 %	44,3 %	0,0 %	100,0 %
Kemija	49	151	22	15	22	27	160	8	454
	10,8 %	33,3 %	4,8 %	3,3 %	4,8 %	5,9 %	35,2 %	1,8 %	100,0 %
Biotehnologija	0	7	0	2	1	3	7	0	20
	0,0 %	35,0 %	0,0 %	10,0 %	5,0 %	15,0 %	35,0 %	0,0 %	100,0 %
Informatika	3	27	4	0	3	7	30	2	76
	3,9 %	35,5 %	5,3 %	0,0 %	3,9 %	9,2 %	39,5 %	2,6 %	100,0 %

Preglednica 14: Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi (število in delež)

Izbirni predmeti 1 in 2	Dobra ocena	Nadaljnji študij	Nezahtevnost predmeta	Predhod. priporočila	Profesor	Splošna razgled.	Zanimanje za predmet	Brez odgovora	Skupaj
Geografija	31	18	43	18	46	76	99	1	332
	9,3 %	5,4 %	13,0 %	5,4 %	13,9 %	22,9 %	29,8 %	0,3 %	100,0 %
Zgodovina	18	14	6	5	28	29	62	0	162
	11,1 %	8,6 %	3,7 %	3,1 %	17,3 %	17,9 %	38,3 %	0,0 %	100,0 %
Sociologija	15	16	11	7	13	28	52	0	142
	10,6 %	11,3 %	7,7 %	4,9 %	9,2 %	19,7 %	36,6 %	0,0 %	100,0 %
Filozofija	2	3	5	0	3	6	17	0	36
	5,6 %	8,3 %	13,9 %	0,0 %	8,3 %	16,7 %	47,2 %	0,0 %	100,0 %
Psihologija	42	46	35	17	24	28	122	0	314
	13,4 %	14,6 %	11,1 %	5,4 %	7,6 %	8,9 %	38,9 %	0,0 %	100,0 %
Likovna teorija	1	2	1	1	1	0	4	0	10
	10,0 %	20,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	0,0 %	40,0 %	0,0 %	100,0 %
Umet. zgodovina	3	10	2	3	11	10	21	0	60
	5,0 %	16,7 %	3,3 %	5,0 %	18,3 %	16,7 %	35,0 %	0,0 %	100,0 %
Glasba	2	7	0	0	0	1	6	0	16
	12,5 %	43,8 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	6,3 %	37,5 %	0,0 %	100,0 %
Sodobni ples	0	0	0	1	0	0	1	0	2
	0,0 %	0,0 %	0,0 %	50,0 %	0,0 %	0,0 %	50,0 %	0,0 %	100,0 %
Drama	0	2	0	1	4	1	4	0	12
	0,0 %	16,7 %	0,0 %	8,3 %	33,3 %	8,3 %	33,3 %	0,0 %	100,0 %
Ekonomija	8	4	7	0	5	4	7	1	36
	22,2 %	11,1 %	19,4 %	0,0 %	13,9 %	11,1 %	19,4 %	2,8 %	100,0 %
Mehanika	1	2	2	0	0	1	2	0	8
	12,5 %	25,0 %	25,0 %	0,0 %	0,0 %	12,5 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %

Preglednica 14: Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi (število in delež)

Izbirni predmeti 1 in 2	Dobra ocena	Nadaljnji študij	Nezahtevnost predmeta	Predhod. priporočila	Profesor	Splošna razgled.	Zanimanje za predmet	Brez odgovora	Skupaj
Elektrotehnika	1	6	0	1	0	0	6	0	14
	7,1 %	42,9 %	0,0 %	7,1 %	0,0 %	0,0 %	42,9 %	0,0 %	100,0 %
Računalništvo	0	3	1	1	1	0	4	0	10
	0,0 %	30,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	0,0 %	40,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	256	548	179	94	233	282	945	15	2552
	10,0 %	21,5 %	7,0 %	3,7 %	9,1 %	11,1 %	37,0 %	0,6 %	100,0 %

15 Dejavnosti pri pripravah na splošno maturo

V kolikšnem deležu so učitelji izvajali posamezne aktivnosti pri pripravah na splošno maturo?

- 15.1 Učitelji so nas spodbujali k utrjevanju naučenih podatkov, definicij, formul in dejstev.
- 15.2 Učitelji so nas spodbujali k utrjevanju naučenih razlag, interpretacij in postopkov.
- 15.3 Učitelji so nas spodbujali k rutinskemu reševanju uporabnih nalog in problemov.
- 15.4 Učitelji so nas spodbujali k uporabi naučenega in k navajanju svojih lastnih primerov.
- 15.5 Učitelji so nas spodbujali k samostojnemu zastavljanju in reševanju problemov oziroma k samostojnemu in kritičnemu oblikovanju svojih lastnih sodb.

Pri vprašanju ***V kolikšnem deležu so učitelji izvajali posamezne aktivnosti pri pripravah na splošno maturo?*** so dijaki z odstotki od 0 do 100 ocenjevali posamezne dejavnosti, ki so jih učitelji izvajali pri pripravah na splošno maturo.

Dijaki posamezne dejavnosti učiteljev pri izvajanju priprav na splošno maturo ocenjujejo s podobnimi odstotki (**preglednica 15**); najvišje povprečje v odstotkih je za odgovor 15.1 (22,2 %), najnižje pa za odgovora 15.4 (18,2 %) in 15.5 (18,5 %).

Preglednica 15: Povprečne vrednosti posameznih dejavnosti v odstotkih

Posamezne dejavnosti (upoštevani odgovori)	Odstotek
15.1 Učitelji so nas spodbujali k utrjevanju naučenih podatkov ...	22,2 %
15.2 Učitelji so nas spodbujali k utrjevanju naučenih razlag ...	19,2 %
15.3 Učitelji so nas spodbujali k rutinskemu reševanju ...	21,9 %
15.4 Učitelji so nas spodbujali k uporabi naučenega ...	18,2 %
15.5 Učitelji so nas spodbujali k samostojnemu zastavljanju ...	18,5 %
Skupaj	100,0 %

16 Instrukcije

16.1 Ali ste zaradi priprav na splošno maturo v 3. in 4. letniku poiskali pomoč inštruktorja?

- Da.
- Ne.

16.2 Izberite (največ tri) predmete, pri katerih ste imeli instrukcije.

- Predmet 1
- Predmet 2
- Predmet 3

16.3 Zakaj ste imeli instrukcije?

- Da popravim negativno oceno.
- Da izboljšam pozitivno oceno.
- Da popravim negativno in izboljšam pozitivno oceno.

16.4 Koliko ur instrukcij skupaj ste imeli v 3. letniku?

- V 3. letniku nisem imel instrukcij.
- 15 ur ali manj.
- Od 16 do 30 ur.
- 31 ur ali več.

16.5 Koliko ur instrukcij skupaj ste imeli v 4. letniku?

- V 4. letniku nisem imel instrukcij.
- 15 ur ali manj.
- Od 16 do 30 ur.
- 31 ur ali več.

16.1 V 3. in v 4. letniku so pomoč inštruktorja poiskali 104 anketirani dijaki (16,3 %; leta 2015: 18,2 %).

Odgovori	Število	Odstotek
DA	104	16,3 %
NE	534	83,7 %
Skupaj	638	100,0 %

16.2 Dijaki so imeli največ inštrukcij pri matematiki (76 oziroma 11,9 % glede na število anketiranih).

Predmeti	Predmet 1	Predmet 2	Predmet 3	Skupaj
Brez odgovora	534	607	627	
Angleščina	34	2	1	37
Filozofija	1		1	2
Fizika	4	3	1	8
Italijanščina		1		1
Kemija	2	2		4
Matematika	58	15	3	76
Nemščina	2	2		4
Psihologija			1	1
Slovenščina	3	6	3	12
Španščina			1	1
Skupaj	638	638	638	146

16.3 Zakaj ste imeli inštrukcije?

Največ je takšnih dijakov, ki so imeli inštrukcije, da bi izboljšali pozitivno oceno (8,6 %), manj pa tistih, ki bi želeli popraviti negativno in izboljšali pozitivno oceno (4,1 %) oziroma popravili negativno oceno (3,4 %).

Odgovori	Število	Odstotek
Brez odgovora	535	83,9 %
Da popravim negativno oceno.	22	3,4 %
Da izboljšam pozitivno oceno.	55	8,6 %
Da popravim negativno in izboljšam pozitivno oceno.	26	4,1 %
Skupaj	638	100,0 %

16.4 V 3. letniku je imelo največ dijakov 15 ur ali manj inštrukcij (5,8 %).

Odgovori	Število	Odstotek
Brez odgovora	534	83,7 %
V 3. letniku jih nisem imel.	33	5,2 %
15 ur ali manj.	37	5,8 %
Od 16 do 30 ur.	20	3,1 %
31 ur ali več.	14	2,2 %
Skupaj	638	100,0 %

16.5 Koliko ur inštrukcij skupaj ste imeli v 4. letniku?

V 4. letniku je imelo največ dijakov 15 ur ali manj inštrukcij (6,6 %).

Odgovori	Število	Odstotek
Brez odgovora	534	83,7 %
V 4. letniku nisem imel inštrukcij.	6	0,9 %
15 ur ali manj.	42	6,6 %
Od 16 do 30 ur.	27	4,2 %
31 ur ali več.	29	4,5 %
Skupaj	638	100,0 %

SKLEP

Anketa za dijake, ki se udeležujejo splošne mature v spomladanskem izpitnem roku, se izvaja že enajsto leto. V letu 2016 jo je izpolnilo 638 dijakov, to pomeni 10,1 % tistih, ki so splošno maturo 2016 v celoti opravljali v spomladanskem izpitnem roku (6306 dijakov). V letošnjem letu je delež sodelujočih dijakov v anketi manjši kakor v preteklih petih letih.

Primerjava vzorca dijakov, ki so izpolnili anketo, in populacije dijakov na spomladanski splošni maturi pokaže, da je v vzorcu glede na populacijo večji delež dijakov z gimnazij in večji delež žensk. Pri tujih jezikih je delež dijakov s španščino nekoliko večji, z angleščino nekoliko manjši, pri drugih tujih jezikih pa sta deleža primerljiva. V anketiranem vzorcu je tudi nekoliko večji delež dijakov pri latinščini, naravoslovnih predmetih (fizika, biologija, kemija) in informatiki pri izbirnih predmetih, delež dijakov pri predmetih na VR in delež dijakov z boljšimi povprečnimi ocenami pri splošni maturi in v 4. letniku, razen pri izbirnih predmetih 1 in 2 na VR pri splošni maturi. Manjši pa je delež dijakov z izbirnimi predmeti dijakov pri družboslovno-humanističnih predmetih (geografija, zgodovina, sociologija in ekonomija), dijakov s predmeti na OR ter s slabšimi povprečnimi ocenami na spomladanski splošni maturi in v 4. letniku.

Mnenja dijakov o splošni maturi so bolj pozitivna kakor negativna.

Pripravljenost na maturitetne predmete so dijaki pri vseh predmetih najpogosteje ocenjevali z odgovorom *Bil sem primerno pripravljen*, manj je bilo tistih z oceno *Bil sem zelo dobro pripravljen* in še manj z oceno *Nisem bil dovolj pripravljen*. Izjemi sta izbirni predmet 1 in slovenščina. Pri izbirnem predmetu 1 je bil najpogostejši odgovor *Bil sem zelo dobro pripravljen* in drugi najpogostejši *Bil sem primerno pripravljen*. Pri slovenščini je bil drugi najpogostejši odgovor *Nisem bil dovolj pripravljen*, najmanj pogost odgovor pa *Bil sem zelo dobro pripravljen*. Vzroke za slabšo pripravljenost najpogosteje pripisujejo slabemu profesorju in nezavzetosti za učenje (nad 15 % anketiranih dijakov pri vseh predmetih).

Največ dijakov pri vseh maturitetnih predmetih (več kakor 55 %) meni, da dosežena ocena na splošni maturi ustreza njihovem znanju.

Tudi zahtevnost izpitov (pisni, ustni in praktični del) se največ dijakom zdi primerna. Izjema je pisni del pri slovenščini, za katerega največ dijakov meni, da je prezahteven. Druge najpogostejše izbire se pri pisnem in pri notranjem delu (ustni in praktični del) razlikujejo: pri pisnem delu je druga izbira odgovor *Prezahtevno*, pri internem pa *Nezahtevno*. Izjemi sta ustna dela pri slovenščini in matematiki na OR, kjer sta drugi najpogostejši izbiri *Prezahtevno*.

Merila za ocenjevanje se lahko pri predmetih na splošni maturi in v srednji šoli razlikujejo. Najpogostejši odgovor, ki so ga dijaki izbirali pri vseh predmetih, je, da so merila za ocenjevanje na splošni maturi primerljiva z ocenjevanjem v srednji šoli.

Zahtevnost notranjega dela izpita (ustni in praktični del) so dijaki ocenjevali z ocenami od 1 (nezahteven) do 5 (zelo zahteven). Dijakom se zdi, tako kakor v preteklih letih,

najzahtevnejši notranji del izpita pri slovenščini (povprečje 3,71), najmanj pa pri tujem jeziku na VR (povprečje 2,61). Tudi odgovori na vprašanje, kako dosežene točke pri notranjem delu izpita odražajo znanje dijakov v primerjavi z doseženimi točkami pri zunanem delu izpita, kažejo na pomembnost notranjega dela pri slovenščini (ustni del), saj pri tem predmetu največ dijakov odgovarja, da se njihovo znanje bolje odraža v doseženih točkah pri notranjem kakor v doseženih točkah pri zunanem delu izpita. Pri drugih maturitetnih predmetih je najpogostejši odgovor, da dosežene točke pri notranjem delu izpita odražajo enako znanje kot dosežene točke pri zunanem delu izpita.

Odgovori dijakov o kriterijih ocenjevanja za notranje dele izpitov pri posameznih maturitetnih predmetih se nanašajo na objektivnost ocenjevanja znotraj razreda, na šoli in med šolami. Največ dijakov meni, da je objektivnost ocenjevanja največja v razredu, najmanjša pa med šolami.

Pri nekaterih maturitetnih predmetih ima kandidat na izbiro več nalog, rešuje pa samo posamezne (esej pri slovenščini, matematika na VR, 2. izpitna pola pri fiziki, 2. izpitna pola pri biologiji, 2. izpitna pola pri biotehnologiji, 2. izpitna pola pri elektrotehniki, 1. in 2. izpitna pola pri sociologiji, 1. in 2. izpitna pola pri filozofiji, 1. in 2. izpitna pola pri psihologiji ter 1. in 2. izpitna pola pri umetnostni zgodovini). Strategija reševanja se pri predmetih z izbirnimi nalogami razlikuje: pri izpitnih polah za slovenščino, matematiko na VR, fiziko, elektrotehniko, sociologijo, filozofijo, psihologijo in pri 2. izpitni poli za umetnostno zgodovino največ dijakov najprej prebere naloge in se vnaprej odloči, katere naj jim ocenjevalec ocenjuje, pri izpitnih polah za biologijo, biotehnologijo in pri 1. izpitni poli za umetnostno zgodovino pa največ dijakov rešuje vse naloge in se na koncu odloči, katere naj jim ocenjevalec ocenjuje. Večji delež dijakov (nad 20 %), ki se za izbirne naloge odloči že pred opravljanjem maturitetnega izpita, beležimo pri izpitnih polah za slovenščino, fiziko in pri 1. izpitni poli za filozofijo. Največ dijakom (nad 15 %) je zaradi izbiranja nalog zmanjkalo časa za reševanje izpitne pole pri elektrotehniki, matematiki na VR, fiziki, biologiji, slovenščini ter pri 2. izpitnih polah za filozofijo in umetnostno zgodovino (oboje 16,7 %). Pri drugih predmetih je delež dijakov, ki jim je zmanjkovalo časa, manjši od 15 %. Zahtevnost izbire nalog so dijaki ocenjevali z ocenami od 1 do 5, pri čemer je ocena 1 predstavljala izbiro povsem brez težav, 5 pa zelo težko odločitev. Največjo zahtevnost izbire nalog za anketirane dijake v letošnjem letu so predstavljale naloge pri elektrotehniki (3,57) in biologiji (3,19), najmanjšo zahtevnost pa pri 1. izpitni poli za filozofijo (1,71) in pri slovenščini (1,92). Če upoštevamo vse predmete, so dijaki najpogosteje izbirali naloge, za katere so menili, da jih bodo najbolje rešili, pogosto pa tudi tiste, ki so bile povezane z vsebinami, ki so se jih največ učili, in tiste, ki so se jim zdele najlažje. Večina dijakov bi pri ponovnem opravljanju maturitetnega izpita izbrala iste izbirne naloge.

Dijaki se za izbirne predmete na splošni maturi največkrat odločajo zaradi zanimanja za predmet (37,0 %; leta 2015: 36,6 %), nadaljnjega študija (21,5 %; leta 2015: 20,4 %), splošne razgledanosti (11,1 %; leta 2015: 12,4 %), dobre ocene (10,0 %; leta 2015: 9,9 %), profesorja (9,1 %; leta 2015: 8,9 %), nezahtevnosti predmeta (7,0 %; leta 2015: 7,1 %) in predhodnih priporočil (3,7 %; leta 2015: 4,1 %).

V 3. in v 4. letniku so pomoč inštruktorja poiskali 104 anketirani dijaki (16,3 %; leta 2015: 18,2 %), od tega največ pri matematiki (76 dijakov).

Mnenja o izvedbi splošne mature so v glavnem pozitivna; čas pisanja največ dijakov (več kakor 58 %) ocenjuje kot ravno prav dolg (izjema je slovenščina, kjer jih je največ – 68,8 % odgovarjalo, da je čas pisanja *prekratek*). Tudi prostor se zdi večini ustrezen, odnos nadzornih učiteljev korekten ali zelo korekten, skoraj vsem so tudi jasna navodila za potek izpita, dejavnosti učiteljev pri pripravah na splošno maturo pa dokaj uravnotežene.

Naša želja je, da bi analiza odgovorov pripomogla k boljšemu razumevanju odnosa dijakov do splošne mature. Če se vam ob analizi porajajo vprašanja in bi želeli vprašalnik za dijake dodatno dopolniti, vas prosimo, da predloge pošljete na elektronski naslov: info@ric.si.